

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudců JUDr. Brigity Chrastilové a JUDr. Václava Novotného v právní věci žalobkyně A. K., proti žalované České správě sociálního zabezpečení, Křížová 25, 225 08 Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 7. 2002, č. j. xxx,

takto:

I. Žaloba se zamítá.
II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalované ze dne 16. 7. 2002 byla zamítnuta žádost žalobkyně o poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona č. 261/2001 Sb. (dále též „zákon“) s odůvodněním, že splnění podmínek uvedených v § 2 odst. 2 zákona nebylo prokázáno, protože podle údajů poskytnutých žalobkyní doba věznění jejího manžela skončila dne 9. 11. 1949, tedy dříve než dne 29. 12. 1951, kdy žalobkyně s manželem uzavřeli manželství.

Žalobkyně podala proti tomuto rozhodnutí včas opravný prostředek (který je podle nyní platných předpisů posuzován jako žaloba) u věcně a místně příslušného Vrchního soudu v Praze, v něm poukázala na to, že v roce 1951, kdy uzavřela sňatek s A. K., měl manžel vyměřen další trest podle rozsudku Krajského soudu v Praze z 24. 11. 1950, a to 6 měsíců s podmíněným odkladem na 3 roky. Tento trest značně poznamenal její manželství, neboť následkem předchozího věznění a dalšího podmíněného trestu odnětí svobody měl manžel po celou dobu totalitního režimu velmi ztížené pracovní podmínky, postižen byl i zdravotně, neboť trpěl závažnými depresivními stavy, které skončily léčením v psychiatrických zařízeních. Žalobkyně sama žila stále ve strachu, aby přežila prověrky kádrové komise. Závěrem žalobkyně požádala o přešetření zamítavého rozhodnutí s ohledem na podlomené zdraví a omezený život manžela v komunistickém režimu.

Žalovaná ve vyjádření k žalobě poukázala na to, že manžel žalobkyně byl vězněn dříve, než se žalobkyní uzavřel manželství. Pokud byl za trvání manželství s žalobkyní

odsouzen k trestu odnětí svobody, jehož výkon byl podmíněně odložen, ani tato skutečnost nezakládá žalobkyni nárok na poskytnutí jednorázové peněžní částky, neboť nebyl vězněn. Protože žalobkyně není osobou oprávněnou ve smyslu § 2 odst. 2 zákona, žalovaná navrhla potvrzení napadeného rozhodnutí.

Vrchní soud v Praze o věci nerozhodl do 1. 1. 2003, proto v souladu s § 132 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), věc postoupil Nejvyššímu správnímu soudu k dokončení v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s. (§ 130 odst. 1 s. ř. s.) jako soudu věcně příslušnému.

Žaloba není důvodná.

Podle § 2 odst. 1 zákona č. 261/2001 Sb. se tento zákon vztahuje na občany České republiky, kteří byli věznění mezi 25. 2. 1948 a 1. 1. 1990 a u kterých bylo rozhodnutí o jejich věznění zcela nebo částečně zrušeno podle zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, ve znění pozdějších předpisů, nebo podle zákona č. 198/1993 Sb., o protiprávnosti komunistického režimu a o odporu proti němu.

Podle § 2 odst. 2 zákona se zákon rovněž vztahuje na vdovy a vdovce po osobách uvedených v odstavci 1, pokud jsou občany České republiky, jejich manželství trvalo po celou dobu věznění, či vzniklo během jejich věznění a jejich manžel kdykoliv později zemřel.

Mezi účastníky je nesporné, že věznění manžela žalobkyně A. K. skončilo dne 9. 11. 1949, tedy více jak dva roky předtím, než s ním žalobkyně uzavřela manželství. Z tohoto důvodu žalobkyni nárok na poskytnutí jednorázového odškodnění nevznikl. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě pak správně poukázala na to, že nárok žalobkyni nevznikl ani z důvodu podmíněného odsouzení jejího manžela k trestu odnětí svobody, pokud nedošlo k výkonu tohoto trestu; nic takového však žalobkyně ani netvrdí.

Z vyložených důvodů nebyla žaloba shledána důvodnou, Nejvyšší správní soud ji proto zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

S ohledem na souhlas žalované s rozhodnutím o věci bez jednání a s přihlédnutím k nevyjádření nesouhlasu s takovým projednáním žalobkyní, soud rozhodl o věci samé bez jednání (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn tím, že žalovaná, která by měla podle výsledku řízení na jejich náhradu právo, tuto náhradu neuplatnila.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. 6. 2003

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu